

HAFSIL AS
Navestadveien 20 (JE)
1738 Borgenhaugen

Oslo, 8. april 2024

Deres ref.:
Merete Ingebrigtsen

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/533
2024.0057.miljodir

Saksbehandler:
Eli Mathisen

Rapport etter tilsyn 10. januar 2024

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos HAFSIL AS (virksomhetsnummer: 987798041).

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomheten har mangler i sitt internkontrollsystem for ytre miljø
- Avvik 2: Virksomheten har hatt overskridelser av grensene i tillatelsen for bly, krom og sink til vann i 2023
- Avvik 3: Virksomhetens utslippskontroll til vann har enkelte mangler
- Avvik 4: Utredning av utslippsreducerende tiltak for utslipp av sink til vann er ikke gjennomført
- Avvik 5: Virksomhetens årlige rapportering for 2022 til Miljødirektoratet er mangelfull

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Miljødirektoratet beklager at det har tatt lang tid før dere får oversendt rapport fra tilsynet.

HAFSIL AS må snarest rette opp avvik. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 14. juni 2024.

Miljødirektoratet påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Virksomhetens internkontroll kan med fordel oppdateres med erfaringsmessig kunnskap

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

HAFSIL AS må betale et gebyr på 38 900 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no ved Eli Mathisen. Merk svaret med saksnummer 2022/533 og tilsynsnummer 2024.0057.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten har mangler i sitt internkontrollsystem for ytre miljø

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 6 og 7
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, sist endret 23.05.2023, punkt 5
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, sist endret 23.05.2023, punkt 12.1

Beskrivelse av krav

Virksomheten skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Virksomheten skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Virksomheten skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle hendelser som kan føre til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Ved endrede

produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres. Risikoanalysen skal ta hensyn til ekstremvær, flom etc. og fremtidige klimaendringer.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet ble virksomhetens internkontroll gjennomgått. Virksomheten har nylig gått over til å benytte et digitalt system for avvikshåndtering. Dette systemet er så nytt at det under tilsynet ikke var mulig å verifisere funksjonen av dette. Virksomheten opplyser at de har mulighet til å tilpasse løsningen etter deres behov.

Avviksbehandling

Virksomheten skal i henhold til måleprogrammet sende inn analyser av avløpsvann annenhver måned. Det tas i tillegg interne prøver av suspendert stoff ukentlig. Virksomheten opplyser under tilsynet at dersom en intern prøve for suspendert stoff var over grenseverdien ventet de til påfølgende uke for å ta en ny analyse av ukesprøven. Virksomheten kan ikke vise til en dokumentert rutine for hvordan overskridelser registreres som avvik eller følges opp. Virksomheten kunne ikke vise til at hendelser med ulovlige utslipp, som vist i avvik 1, var avviksbehandlet.

Rutiner for graving i forurenset grunn

Virksomheten ligger på et område med forurenset grunn. Det ble under tilsynet fremlagt en rapport fra Rambøll som viser at det finnes forurensning i grunnen. Rutiner for graving i forurenset grunn er ikke beskrevet i internkontrollsystemet. Dette gjelder både prøvetaking for kartlegging om forurenset grunn og rutiner for søknad om tillatelse til myndighetene.

Miljørisikovurdering

Virksomheten kunne vise til et dokument "Risikovurdering av Ytremiljø" for 2023. Virksomheten opplyste om at dette var et dokument i endring, og at det var noen mangler. Det er satt opp en rubrikk for tiltak, samt reduksjon av sannsynlighet og konsekvens etter tiltak.

Under gjennomgangen som ble gjort under tilsynet påpeker Miljødirektoratet følgende mangler:

- Det er ikke definert kriterier for hva tallverdien for sannsynlighet og konsekvens betyr i risikovurderingen.
- Klimaendringer eller ekstremvær er ikke inkludert i miljørisikoanalysen. Ved tilsynet opplyste virksomheten at deler av produksjonsutstyret hadde frosset siste kuldeperiode. Denne type hendelse var ikke belyst i analysen.
- For enkelte hendelser er det ikke angitt relevante tiltak. For utslipp til vann står det ukentlige prøver som et tiltak for å redusere forurenset vann til avløp. Dette anses ikke som et tiltak for redusert utslipp av prosessvann. Det er hendelser som har angitt rød klasse (høyeste risiko), men ikke gjennomført tiltak for å redusere risikoen slik at klassifiseringen endres.

Avvik 2: Virksomheten har hatt overskridelser av grensene i tillatelsen for bly, krom og sink til vann i 2023

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, sist endret 23.05.2023, punkt 3.1.1

Beskrivelse av krav

I vedtak av 22. mai 2023 ble konsentrasjonsgrensene for utslipp til vann av blant annet bly, sink og krom endret. For bly ble grenseverdien endret fra 40 µg/l til 100 µg/l, for sink fra 150 µg/l til 250 µg/l og for krom fra 4 µg/l til 30 µg/l.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Det ble under tilsynet foretatt en gjennomgang av virksomhetens overvåkingsprogram for utslipp til vann og konsentrasjonsgrenser for 2023.

Dokumentasjon fremlagt på tilsynet viser at i 2023 var det totalt tatt seks analyser av avløpsvann fra fabrikk. Fire av disse ble tatt før ny tillatelse ble gitt 23. mai 2023. Resultater viser at utslippsgrensen for krom og sink ble overskredet i alle fire prøver, mens grenseverdien for bly ble overskredet i tre av prøvene.

Utslippsgrensene til vann ble endret 23. mai 2023. Analyseresultater fra perioden etter utslippsgrensen ble endret viser overskridelse av grensen for bly og sink i en av to analyser.

Analyseresultater fremlagt under tilsynet viser at det er overskridelser for mengdegrensen for sink for 2023. Det er målt 18,95 kg/år, mens tillatt grense er 14 kg/år.

Avvik 3: Virksomhetens utslippskontroll til vann har enkelte mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, sist endret 23.05.2023, punkt 10.2

Beskrivelse av krav

For utslipp av komponenter som er regulert i tabell 2 i punkt 3.1.1, skal virksomheten årlig foreta en faglig begrunnet vurdering av utslippsmengde og rapportere dette i henhold til punkt 10.5, jmfør vilkår 10.2.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten kan ikke vise til en faglig begrunnet vurdering av utslippsmengdene for komponentene regulert i tabell 2. Dette er komponenter uten krav om målinger, men krav om årlig vurdering. Det er ikke beskrevet i måleprogrammet hvordan denne vurderingen skal gjennomføres.

Avvik 4: Utredning av utslippsreducerende tiltak for utslipp av sink til vann er ikke gjennomført

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, sist endret 23.05.2023, punkt 13.1

Beskrivelse av krav

Det er stilt krav om at virksomheten skal utrede tiltak for å redusere eller stanse virksomhetens utslipp av sink til vann slik at vannforskriftens krav om god kjemisk tilstand for sink kan nås i vannforekomsten Gatedalsbekken. Frist for utredningen var satt til 1. oktober 2023.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Ved tilsynet ble utredningen som skulle gjøres innen 1. oktober 2023 etterspurt. Virksomheten informerte om at utredningen ikke var gjennomført.

Avvik 5: Virksomhetens årlige rapportering for 2022 til Miljødirektoratet er mangelfull

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, sist endret 23.05.2023, punkt 10.5

Beskrivelse av krav

Virksomheten skal hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik for foregående år. Miljødata omfatter blant annet avfallsmengder.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Ved gjennomgang av virksomhetens egenrapport kom det frem at det var manglende innrapportering av avfall generert av virksomheten. Dette gjelder både for ordinært avfall og farlig avfall. Virksomheten opplyser om at det genereres farlig avfall i form av spraybokser, lysstoffrør, spillolje og oljefilter. Sist virksomheten rapporterte egengenerert avfall var rapportering av ordinært avfall i 2019. Virksomheten opplyser under tilsynet om at rapportering er glemt.

Anmerkning 1: Virksomhetens internkontroll kan med fordel oppdateres med erfaringsmessig kunnskap

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten har kunnskap om en ukentlig produksjonsgrense som erfaringsmessig vil holde utslippene til virksomheten under den tillatte utslippsgrensen. Denne grensen kan med fordel synliggjøres i internkontrollsystemet.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at HAFSIL AS må betale et gebyr på 38 900 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 1 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 10. januar 2024 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av HAFSIL AS sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Emil Ebbestad Frøberg
- Eli Mathisen

Kontaktperson hos HAFSIL AS

- Merete Ingebrigtsen

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende HAFSIL AS ble kontrollert under tilsynet:

- Hafsil AS, Sarpsborg

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Forurensende aktivitet:

- Internkontroll
- Utslipp til vann

- Måleprogram
- Grunnforurensning

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Hafsil AS, datert 10. oktober 2017, sist endret 25. mai 2013
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Internkontrollsystemet for virksomheten
- Måleprogrammet for utslipp til vann
- Resultater fra overvåking av utslipp til vann for 2023

Del 4: Annen informasjon

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Miljødirektoratet innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Einar Knutsen
seksjonsleder

Eli Mathisen
tilsynsleder

Kopimottakere:
Statsforvalteren i Oslo og Viken
Sarpsborg kommune